

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนรู้ของมนุษย์นั้น เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดจากมนุษย์ได้รับประสบการณ์ทางการศึกษา ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นผลเนื่องมาจากประสาทสัมผัสของมนุษย์สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมแล้วเกิดการเรียนรู้ กระบวนการนี้เป็นกระบวนการนำความรู้เข้าสู่สมอง (เกษม สุริยวงศ์ 2526 : 1-3) ออสซูเบล (Ausubel 1986 : 26-27) การนำการเรียนรู้หรือการเตรียมความพร้อมก่อนการเสนอเนื้อหาจะช่วยปรับโครงสร้างระบบความคิดของผู้เรียนให้เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ และความจำข้อมูลที่ได้รับใหม่ในสาขาเดียวกันอย่างมีความสัมพันธ์กัน ถ้าโครงสร้างระบบความคิดได้มีการจัดลำดับไว้เหมาะสมชัดเจนคืออยู่แล้ว การเรียนรู้สิ่งใหม่จะเกิดขึ้นได้ดี และจำได้แม่นยำขึ้น แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าโครงสร้างของระบบความคิดจัดลำดับสับสนไม่ชัดเจนผู้เรียนจะรับรู้และจดจำความรู้ใหม่ได้น้อยหรือไม่ยอมรับรู้เลย สิ่งที่เตรียมโครงสร้างระบบความคิดให้ผู้เรียนนี้ออสซูเบล เรียกว่า ออร์แกไนเซอร์ (Organizer) ซึ่งเป็นสิ่งช่วยเสริมความเข้าใจให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้และความคงทนในการจำ ทำให้ผู้เรียนได้มองเห็นขอบข่ายของเนื้อหาอย่างกว้าง ๆ ช่วยสรุปเนื้อหาที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องที่มีอยู่แล้วในโครงสร้างของระบบความคิดเดิมเข้าด้วยกัน ออร์แกไนเซอร์ ยังแบ่งตามการให้หรือการนำเสนอออกเป็น 3 แบบ (Proger and others 1970 : 35) คือ

1. ออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอน (Advance Organizers)
2. ออร์แกไนเซอร์ระหว่างการสอน (Concurrent Organizers)
3. ออร์แกไนเซอร์หลังการสอน (Post Organizers)

การจัดออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการเรียน และจำเนื้อหาได้ดี 2 ประการ (Ausubel 1968 : 81-83) ประการแรก ทำให้ผู้เรียนได้มองเห็นขอบข่ายอย่างกว้าง ๆ ของเนื้อเรื่องก่อนที่จะเริ่มเรียน ส่วนประการที่สองก็คือ

ช่วยรวมเนื้อหาในเรื่องที่เรียน และที่สัมพันธ์กับเนื้อหาที่มีอยู่แล้วในโครงสร้างของระบบความคิดเดิมเข้าด้วยกัน เป็นการใช้ประโยชน์ความรู้ที่มีอยู่แล้วช่วยในการสร้างความคุ้นเคยกับเนื้อหาใหม่ และช่วยให้เนื้อหานั้นมีลักษณะที่จะเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ได้มีการทดลองเกี่ยวกับการจัดออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนและหลังการสอนดังนี้คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความวิตกกังวลสูงจะมีความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่านได้ง่ายเมื่ออ่านเนื้อเรื่องที่จัดออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอน และไว้ระหว่างการสอน (Proger and others 1973 : 451-456, Schnell 1972 : 907-A) ออร์แกไนเซอร์ช่วยความเข้าใจในการอ่าน กลุ่มทดลองที่อ่านเนื้อเรื่องที่จัดออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอน และหลังการสอนมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้จัดออร์แกไนเซอร์ทั้ง 3 ชนิด นอกจากนี้ออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนและออร์แกไนเซอร์หลังการสอนให้ผลไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านบทความ (Etherveerasingsm 1971 : 235-A, Callihan 1975 : 975-A) การจัดออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนนั้นมีผลต่อการเรียนรู้และความจำได้ง่ายขึ้นในวิชาคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ยังมีผู้วิจัยว่า ออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียน โดยเฉพาะชนิดบทย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่อง (Ausubel and Fitzgerald 1961 : 266-278, Proger and others 1970 : 28-33) และยังช่วยผู้ที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำด้วย (Kennedy 1975 : 7768-A, Maher 1975 : 2616-A, Baker 1976 : 6627-A, Lawton 1977 : 25-43)

ออสซูเบล และฟิตเจอร์ราลด์ (Ausubel and Fitzgerald 1961) ได้แบ่งออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนไว้ 3 ประเภทคือ

1. ประเภทเปรียบเทียบ (Comparative Organizer)
2. ประเภทบทย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่องที่เรียน (Expository Organizer)
3. ประเภทบทย่อที่กล่าวถึงความเป็นมาของเนื้อเรื่องที่เรียน (Historical Organizer)

ผลการทดลองของออสซูเบลและฟิตเจอร์ราลด์ พบว่าหลังจากกลุ่มตัวอย่างอ่านเนื้อเรื่องไปแล้ว 10 วัน พบว่าการอ่านบทย่อประเภทเปรียบเทียบและประเภทที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่องจะให้ผลการเรียนรู้และการจำมากกว่าประเภทที่กล่าวถึงความเป็นมาของเรื่อง ในแง่การแบ่งออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนตามการให้หรือการนำเสนอโปรแกรมและคณะ (Proger and Others 1970 : 28-33) ได้แบ่งออร์แกไนเซอร์ไว้ 4 ประเภทคือ

1. ประเภทย่อที่มีใจความตรงกับ เนื้อเรื่อง (Paragraph Abstract)
2. ประเภทโครงเรื่อง (Sentence Outline)
3. ประเภทที่มีข้อทดสอบถูกผิดก่อนเรียน (True-False Pre-test)
4. ประเภทเติมคำให้สมบูรณ์ก่อนเรียน (Completion Pre-test)

ออร์แกไนเซอร์ทั้ง 4 ประเภท ให้ผลการเรียนรู้สูงในกลุ่มที่มีความสามารถทางภาษา คำ และปานกลาง ส่วนกลุ่มที่มีความสามารถของภาษาสูงกว่าปานกลางหรือกลุ่มสูง จะให้ผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน การให้ออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนประเภทย่อที่มีใจความตรงกับ เนื้อเรื่อง ที่เรียน และประเภทโครงเรื่องให้ผลการเรียนรู้สูงกว่าประเภทข้อทดสอบถูกผิด และประเภทเติมคำให้สมบูรณ์ จากผลการทดลองของ เคนเนดี (Kenedy 1975 : 7768-A) พบว่า บทเรียนที่ให้ออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนประเภทย่อที่มีใจความตรงกับ เนื้อเรื่องซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับระบบเมตริก จะให้ผลการเรียนรู้สูงกว่าบทเรียนที่จัดออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนประเภทย่อที่กล่าวถึงความเป็นมาของเรื่อง เบคเกอร์ (Baker 1976 : 6627-A) ได้สรุปผลการทดลองว่าการจัดออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้และความคงทนในการจำใน เนื้อหาสังคมศึกษาได้ดีทั้งกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางภาษาสูงและต่ำ ซึ่งการทดลองนี้ได้สอดคล้องกับการทดลองของ ลอร์ดัน (Lawton 1977 : 25-43) ซึ่งเขาได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ และความคงทนในการจำเนื้อเรื่องไว้เช่นกันว่า กลุ่มทดลองที่ได้ให้ออร์แกไนเซอร์ประเภทย่อที่มีใจความตรงกับ เนื้อเรื่องให้ผลการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามปกติ และมีความก้าวหน้าทางการเรียนไปกว่า เด็กวัยนี้จะเป็นไปด้วย และจากการศึกษาโดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับกลาง ระดับต่ำ มาเฮอร์ (Maher 1975 : 2616-A) ได้ทำการทดลองพบว่า นักเรียนที่มีผลการอ่านต่ำจะได้รับประโยชน์จากการจัดออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนมากกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูง ลูคัส (Lucus 1962 : 3390-A) ได้เสนอผลการวิจัยของเขาซึ่งได้จากการศึกษาผลของการให้ออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนโดยแบ่งตามลักษณะของการรับประสาทสัมผัส 3 ชนิดคือ

1. ออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนชนิดภาพ (Visual Advance Organizer)
2. ออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนชนิดเสียง (Audio Advance Organizer)
3. ออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนชนิดข้อความเขียน (Written Advance Organizer)

เขาได้ให้กลุ่มทดลองเรียนบทเรียนที่ให้ออร์แกโนเซอร์ก่อนการสอนแตกต่างกัน 3 ชนิด ส่วนกลุ่มควบคุมให้เรียนตามปกติ พบว่า การให้ออร์แกโนเซอร์ก่อนการสอนทั้ง 3 ชนิด ไม่ให้ผลการเรียนแตกต่างจากกลุ่มควบคุมทุกกรณี

จากผลการทดลองที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ภาพประกอบการฟัง ได้มีผู้ทดลองมากมาย สรุปผลการทดลองไว้ว่า การใช้สื่อการสอนทางตาจะช่วยในการจูงใจ และการแปลความหมาย ในการฟังภาษาต่างประเทศได้โดยไม่ต้องอาศัยภาษาเดิมของผู้เรียน ช่วยผู้เรียนลดภาวะในการสร้างมโนภาพขึ้นเอง และลดความตึงเครียดในการแปลความหมายลงได้ นอกจากนี้ยังช่วยให้สัมฤทธิ์ผลในความเข้าใจในการฟังภาษาต่างประเทศสูงขึ้นด้วย จึงได้มีการใช้ภาพในการฝึกทักษะในชั้นจำการฟัง และการอ่านก่อนที่จะฝึกทักษะขั้นแสดงออก คือ การพูดและการเขียนต่อไป (เขาวลัทธิ นฤศิริ 2522, John Higgins 1960, Evan R. Keilar 1960, J. Guenot 1964, Aviso D. Wien 1966, Harriat S. Westone and Pernard C. Freedlander 1973) และเมื่อปี 1982 เดวิส ไรท์ และ เฮเลน จีนส์ (Davis Rice and Helen Jeanne 1982) ได้วิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการฟังโดยแบ่งนักเรียนออกเป็น กลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ สรุปผลการวิจัยปรากฏว่า การใช้เทปเสียงอย่างเดียวกับการใช้ทั้งภาพ และเสียงในการฟังทั้ง 3 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ การใช้ทั้งภาพและเสียงให้สัมฤทธิ์ผลในความเข้าใจในการฟังสูงกว่า โดยเฉพาะกับกลุ่มต่ำ

จากผลการทดลองดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความ เข้าใจ ในการฟังภาษาอังกฤษโดยให้ออร์แกโนเซอร์ก่อนการสอนประเภททฤษฎีที่มีใจความตรงกับ เนื้อเรื่องที่เรียนก่อนการฟัง เพราะจากผลการทดลองของผู้ทดลองหลายท่านได้สรุปผลว่า การจัดออร์แกโนเซอร์ก่อนการสอนประเภททฤษฎีที่มีใจความตรงกับ เนื้อเรื่องนั้นช่วยให้ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่าประเภทอื่น และช่วยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำด้วย ผู้วิจัยได้จัดออร์แกโนเซอร์ก่อนการฟังตามประสาทสัมผัส 3 ชนิด คือ ชนิดรูปภาพ ชนิดฟัง และชนิดอ่านข้อความ โดยได้พิจารณาจากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะของ บลูมฟิลด์ และ ลีโอนาร์ด (Bloomfield and Leonard 1935) ว่าในการสอนภาษาควรให้ผู้เรียนได้รับ ประสาทสัมผัสหลายด้าน ดังนั้นรูปแบบใดของการจัดออร์แกโนเซอร์ก่อนการสอนที่จะช่วยให้

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในความเข้าใจในการฟังสูงขึ้น และยังมีผู้ใดวิจัยว่าการสอนแบบใดที่จะเหมาะสม และให้ผลมากที่สุดในการเรียนเรื่องความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษสำหรับคนไทย ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรมีการวิจัยในเรื่องนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อไปในการสอนภาษา

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างชนิดของออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนกับระดับความถนัดทางภาษาที่มีต่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษา

สมมติฐานทางการวิจัย

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างชนิดของออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนกับระดับความถนัดทางภาษาที่มีต่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง
2. ออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนทั้ง 3 ชนิด จะมีผลต่อความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีความถนัดทางภาษาต่างกัน จะมีความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษแตกต่างกัน

ข้อตกลงเบื้องต้น

ความแตกต่างระหว่างเพศ พื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม อารมณ์ ตลอดจนวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่นักเรียนเคยเรียนมา ไม่มีผลต่อการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาครั้งนี้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ชนิดของออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนจะศึกษาเพียง 3 ชนิด ตามแนวคิดของ ลูคัส (Lucus 1962 : 3390-A) คือ ชนิดภาพ ชนิดเสียง และชนิดข้อความเขียน
2. แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลในความเข้าใจในการฟังนำมาจากเนื้อเรื่อง เรื่อง "คอยเฝ้าดูเจเน็ต" (Watching Janet) และ "วันสุดท้ายในคุกของแฟรงค์" (Frank's

last day in prison) จากหนังสือ เคอร์เนล วัน (Kernel One) แต่งโดยโรเบิร์ต โอนีล (Robert O'Neill, 1978) สำนักพิมพ์ ลองแมนส์ (Longman Group Ltd.)

๓. นักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เฉพาะนักเรียนระดับอาชีวศึกษาชั้นปีที่ 1 ของโรงเรียนเกษมโปลีเทคนิค

คำจำกัดความ

ออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอน (Advance Organizer) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อช่วยในการเตรียมโครงสร้างของระบบความคิดของผู้เรียน และเป็นประโยชน์ต่อความเข้าใจ ความคงทนในการจำ เนื้อหาสาระที่ได้เรียน เป็นบทสรุปสั้น ๆ ของเนื้อหาก่อนการเรียนการสอน

ออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนชนิดภาพ (Visual Advance Organizer) หมายถึง สิ่งที่ช่วยเสริมโครงสร้างระบบความคิด โดยผู้เรียนจะได้รับจากการมองเห็น ช่วยเสริมความเข้าใจ และความคงทนในการเรียนรู้

ออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนชนิดเสียง (Audio Advance Organizer) หมายถึง สิ่งที่ช่วยเตรียมโครงสร้างระบบความคิดให้แก่ผู้เรียนรับสัมผัสด้วยหู ช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบถึง ขอบข่ายเนื้อหาอย่างกว้าง ๆ และช่วยรวมเนื้อหาในเรื่องที่เรียนในระบบโครงสร้างเข้าด้วยกัน

ออร์แกไนเซอร์ก่อนการสอนชนิดข้อความเขียน (Written Advance Organizer) หมายถึง สิ่งที่ช่วยเสริมโครงสร้างระบบความคิดให้แก่ผู้เรียนโดยผู้เรียนจะได้รับโดยการอ่าน ข้อความที่เขียน หรือพิมพ์ไว้เพื่อเสริมความเข้าใจ และความคงทนในการเรียนรู้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลที่ได้นี้จะช่วย เป็นแนวทางในการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นอื่น ๆ
2. เพื่อ เป็นแนวทางให้ผู้วิจัยท่านอื่นได้ทดลอง และวิจัยสื่อการสอนที่ใช้ในการสอน ความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษต่อไป
3. เพื่อ เป็นแนวทางและข้อ เสนอแนะให้แก่ผู้วิจัยท่านอื่นที่จะใช้ ออร์แกไนเซอร์ ก่อนการสอนในวิชาอื่น เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น